

פרשת שמות

ביאור נפלא אמר בזה הגאון רבי יוסף שאול נתנזון, אב"ד לבוב ובעל שו"ת "שואל ומשיב", בעקבות דברים שנתחדשו לו בעת שבה לפניו מקרה חליצת יבם, בשנת תרי"ח:

כתב הגאון בעל "תוספת שבת" (בהגהותיו על או"ח סימן מו) **בשם המהרש"ל** (וכן הביא הש"ה בבידורו - סדר ברכות השחר), שמה שמברכים ברכת "שעשה לי כל צרכי" כאשר נועלים את המנעלים, הוא לפי שיש ארבעה יסודות בבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, והדומם נכנס לתוך הצומח, והצומח בחי, והחי במדבר, ולכן כאשר האדם לובש את מנעליו, העשויות מעור של חי, בזה הוא מורה שיש לו ממשלה על הדומם, הצומח והחי - זה הזמן המתאים לברכת "שעשה לי כל צרכי", כי במנעלים נכללים כולם, עד כאן דברי המהרש"ל. על פי זה, ביאר הגאון בעל "שואל ומשיב" את הציווי "של געליך מעל רגליך" שנאמר בפסוק שלפניו. כי במקום שהוא אדמת קודש - הרי הדומם מעולה יותר מן הצומח ומן החי ואפילו מן המדבר. ולכן אמר לו הקב"ה: **"של געליך"**, כי כאן אין לך שלטון על הדומם - **"כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש היא!"** (כמוצא שלל רב)

"וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם אוּ מִי יְשׁוּם אֵלֶם אוּ חֲרָשׁ" (ד, יא).
דיוק אמיתי בלשון הפסוק, וישוב נפלא בצידו, דייק הגאון רבי אלעזר סג"ל לנדא מברודי צ"ל, בעל "יד המלך" על הרמב"ם (נכד ה"נודע ביהודה" - הל' יסודי התורה, פרק ז):

מילא כאשר הפסוק אומר **"מי שם פה לאדם"** - מובן, שכן שייך לשון 'שימה' על כח הדיבור של האדם, אולם הלשון **"מי ישום אילם"** - קשה לכאורה, שהרי בפשטות אין צורך לשים 'אילמות', די בכך שלא נותנים בפיו את כח הדיבור, והרי הוא אילם! מדוע, אם כן, נוקט הפסוק לשון 'שימה' בדבר שאינו אלא העדר?

אמנם, הוא מיישב, מה שמשה רבינו היה כבד פה, לא היה זה **חסרון**, אלא אדרבה - **שלימות**, כי על זאת הושלם עניינו כשליח ה' לפרסם על ידו כח וגדולת השם ברוך הוא, והיתה זאת בכוונה מהבורא יתברך, כדי שלא יאמרו על משה שברוח פיו פיתה את פרעה לשלוח את ישראל (כמבואר במדרש רבה). והקב"ה רומז למשה ענין זה, כדי שלא ירך לבבו לנוכח חסרון כח הדיבור, כפי שאמנם התנצל לפני ה' באמת **"כי כבד פה וכבד לשון אנוכי"** ועל כך משיבו הקב"ה שכבודות פיו אינה מצד חסרון במקרה בלי סיבה, אלא **ששם אותו אילם** בכוונה, כי בכך יושלם לפרסם את כח ועוצם גדולתו ותפארתו, ומכיון שזו הסיבה לכבודות פיו - ודאי שייכת על כך לשון 'שימה', שכמו שהבורא יתברך שם פה לאדם לטובתו, שיוכל להשיג עניינו וצרכיו באמרי פיו, כמו כן שם את משה אילם בכוונה, למען שלימות גאולת ישראל, ופרסום כבוד ה'!

"כִּי מִתּוֹ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת נַפְשָׁךְ" (ד, טו).
מפרש רש"י: 'מי הם - דתן ואבירם, אלא שירדו מנכסיהם והעני חשוב כמת'.

מעשה והגיע עני לבקש נדבה, מהגאון רבי יוסף שאול נתנזון צ"ל, בעל שו"ת **שואל ומשיב**. הלך הגאון לחדר השני להביא לו מעות, וכשחזר נוכח לראות שהשעון שהיה מונח על השולחן נגנב. הוא הבחין שהוא נמצא בין כליו של העני. **אמר לו:** עתה מתורץ לי מה שאמרתי חז"ל בגמרא בנדרים (דף סד:) שה'עני חשוב כמת', דלכאורה קשה, דרואים אנו שאף העני הכי גדול לא רוצה למות. אלא הכוונה היא, שכמו שאין רשאי להניח מת להיות יחידי בחדר, שצריך שומר שישמור עליו, כך אין רשאי להשאיר עני יחידי בבית... [אגב ענין זה, מעניין לציין את מה שכתב בספר **התשבי** (ערך חשב) דבר נפלא ומחודש, שלא כל עני חשוב כמת, אלא ש'עני חשוב - כמת', רק עני חשוב ונכבד שמקפיד על עניו ומתבייש לקבל נדבה מאחרים, משא"כ בסתם עני.

אך כתב ע"ז **הגאון רבי ישעיה פיק צ"ל מברלין** (בהגהותיו שם), דפירוש זה הוא בדרך צחות, אך פשט התלמוד אינו כן, וכמו בשאר האנשים שנחשבים כמת, דהם כמתים ממש.] (במשנת רש"י, אוצר פלאות התורה)

"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצֲמוּ בְמֵאֵד מְאֹד" (א, ז).
מפרש רש"י: 'וישרצו - שהיו יולדות ששה בכרס אחד'.

מדוע היה צורך שגשוג ישראל תלדנה ששה בכרס אחד - דבר שלא נשמע ולא היה מעולם?
 ביאור נפלא אמר על כך, הגאון רבי יוסף הלוי איטינגא צ"ל, בעל 'עדות ביוסף':

בגמרא בעבודה זרה (נד:) אמרו, 'הרי שבה על אשת חברו, דין הוא שלא תתעבר, אלא עולם כמנהגו נוהג והולך'. והנה, על ישראל בעת שעבדו במצרים אמרו האומות: 'אם בגופם שלטו - בנשותיהם לא כל שכן', ובכך רצו להטיל דופי בייחוסם של ישראל. ולכן, כדי לסתום פי דוברי שקר, עשה הקב"ה נס ונולדו ששה בכרס אחד, שזה דבר שמעל הטבע, ובכך העיד על כשרות הולדות, שהרי אילו שלטו המצרים בנשותיהם של ישראל - ודאי לא היה עושה הקב"ה נס להוליד שלא כדרך הטבע!

לפי זה, ביאר בעל 'עדות ביוסף' את פשר מיעוטם של בני לוי לעומת בני שאר השבטים, כפי שהתברר כאשר נמנו ישראל (במדבר ג, טו), והרמב"ן הטעים (שם), שזה משום שהלויים לא היו בכלל העיניו במצרים, ועל כן גם לא היו בכלל הריבוי, כי רק מי שהיה בכלל 'פן ירבה' זכה לברכת 'כן ירבה'. ועדיין יש לברר, וכי היד ה', תקצר, חלילה, ולמה לא היו הלויים גם כן בכלל 'זרע ברך ה', לפרות ולרבות כשאר בני ישראל?

לדברינו - מיושב, כי רק בשאר השבטים, שבהם השתעבדו השבטים ועל כן יכלו לטעון כלפיהם את הטענה הנואלת 'אם בגופם שלטו - בנשותיהם לא כל שכן', ובכך להטיל דופי בייחוסם - היה צריך לנס של 'ששה בכרס אחד', אבל על שבט לוי, שלא היה בשיעבוד, לא שייך לומר זאת, ועל כן לא נצרכו לאותו נס וילדו רק כדרך הטבע, ואין פלא איפוא שמספרם היה קטן משאר השבטים!

ואין להקשות: בכל זאת, איזה נזק יהיה אם גם הלויים יולידו ששה בכרס אחד? כי ודאי אם היה הקב"ה עושה כך, הרי שוב היו טוענים אומות העולם כי כך הוא טבעם של בני ישראל, ואין כאן כל שינוי החורג מגדרי הטבע, ולכן הולידו בני שבט לוי כדרך כל הארץ, ורק שאר בני ישראל ילדו ששה בכרס אחד, כדי שיראו הכל כי מאת ה' היתה זאת כדי להוכיח שלא שלטו המצרים בנשותיהם של ישראל! ודפח"ח.

"וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמְדַבֵּר וַיָּבֵא אֶל הַר הָאֱלֹקִים חֲרֵבָה" (א, ג).
תירגם אונקלוס (וכן בתרגום יונתן בן עוזיאל): **"וַדַּבֵּר יְת עָנָא לְבַתֵּר שְׁפָר רַעֲיָא לְמַדְבְּרָא"** [וינהג את הצאן למקום מרעה טוב, למדבר].

וצריך להבין מהיכן למד אונקלוס משה הנהיג את הצאן למקום 'מרעה טוב' בעוד דבר זה אינו כתוב בפסוק?

והנה, מבואר בגמרא בבבא מציעא (נז:): **"פשע בה [בבהמה] ויצאת לאגם ומתה כדרכה, אביי משמיה דרבא אמר חייב, רבא משמיה דרבה אמר פטור"**. וטעם הסוברים שחייב הוא "דאמרינן הבלא דאגמא קטלה". ועל כך מקשה הגמ': **"מיתביי העלה לראשי צוקין ונפלה אין זה אונס וחייב, הא מתה כדרכה - הרי זה אונס ופטור, ואמאי, לימא ליה אורא דהר [צינת ההר] קטלה, אי נמי אובצנא דהר קטלה [טורח עליית הבהמה]?"** ומפרקת הגמ': **"הכא במאי עסקינן שהעלה למרעה שמן וטוב"** [דדרך הרועים להעלות שם בהמות לרעות, רש"י] ולכן אם מתה כדרכה פטור.

והנה אמרו חז"ל, שהר חורב נקרא כך מפני שהוא מלא צוקים וסלעים חדים כחרב, וא"כ יש לתמוה על משה רבינו שהיה "רעיא מהימנא" כיצד רעה את צאן יתרו במקום גרוע כל כך, הרי היה לו לחשוש שמא הבהמות יפגעו מצינת ההר או מטורח העליה?

אכן משום כן תירגם אונקלוס משה רעה את הצאן ב"שפר רעיא" - מקום מרעה טוב, והרי "העלה למרעה שמן וטוב" פטור...

"שֵׁל גַעְלִיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדָמַת קֹדֶשׁ הוּא" (ה, ה).

מדוע דוקא את הנעלים יש לחלוץ במקום קדוש?

סיפור נפלא הובא בספר 'נפלאותיו לבני אדם': ביתו של הרב רוזנטך, ראש ישיבה ודמות נודעת - נתון בהמולה של ערב נסיעה לחו"ל.

באופן תמידי הומה הבית הזה: תלמידים נכנסים ותלמידים יוצאים, קבוצה יוצאת משיעור מוסר, וקבוצה נכנסת אחריה לפלפל בסוגיה מדוברת. יש ומישהו מגיע לברר אודות בחור, ואחריו אחד מתוך מאות הבורגנים, המגיע לקבל עצה בענין אישי. לפעמים משלחת של עסקני מצווה מבקשת את המלצת הרב, ואחריה נכנס בחור ביישן המבקש לשאול דעת תורה.

דלתה של משפחת רוזנטך נעה תדיר על צירה, ופניו של הרב שליט"א תמיד מאירות כלפי כל אחד. לסבלנותו יצא שם, ורבים הם הנהנים הימנה. משום כך לא יפלא כי אף לעת כזאת, לעת ערב נסיעה דחופה לחו"ל, עדיין מתקבלים הבאים בסבר פנים יפות. איש מבניהם אינו מעלה על דעתו את סיבת הנסיעה; פניו הנינוחות של הרב שליט"א אינן מגלות מאומה, רק הקרובים יודעים כי צילומי רנטגן הראו על גידול לא תקין ר"ל, המסכן את חייו של הרב, וכי עליו לצאת מחר בבוקר לאשפוז מידי בבית רפואה גדול בדרום-אמריקה ולבדוק אפשרות של ניתוח כבד.

בני המשפחה ביקשו לנעול את הדלת, שהרי בעוד שעות ספורות ימריא הרב החלוש, זקוק הוא לכוחות לקראת הבאות, עליו לנוח. בחדר השני נארזות מזוודות, מחדר פנימי נערכות עשרות שיחות טלפון של תיאום עם עסקני רפואה - הכל בחשאי ובמהירות, אך בחדרו של הרב עדיין יושבים הנמצאים, ועיני הרב מעידות כי יש לו את כל הזמן שבעולם עבורם.

שעות חצות קרבה ובאה. לא נותרו כי אם שעות אחדות עד צאת הרב מביתו לנמל התעופה מחר בבוקר. שקט זמני השתרר בבית הגדול. לא קל התהליך העתידי, ובני הבית שרויים בחרדה סמויה - רק הרב עצמו אינו מסיר את השלווה מעל פניו. האורות כבו, הכל ארוז ומוכן לנסיעה מחר, ומעתה אין כי אם לצפות לבשרות טובות. ניתן היה לומר כי הלילה כבר התחיל בבית הרב רוזנטך, אך צלצול טלפון עקשני הכיח כי עוד היום גדול...

צלצול נוסף ועוד אחד. מזדרזים לענות, אולי הודעה הקשורה לנסיעה מחר, אולי טלפון מחו"ל: "שלום" נשמע קול עייף מעבר לקו, "אפשר לשוחח עם הרב רוזנטך?"

בן הבית רגז קמעא, וכי הלה אינו יודע כי אחר חצות לא מתקשרים לאנשים? בכל זאת הבלג ובירר את זהותו של המטלפן:

"עובדיה רפול" הזדהה, "זוהי שיחה מאד דחופה. ניסיתי כל הערב והיה תפוס, הבנתי שהרב עודנו ער."

סבור היה בן הבית להבהיר לעובדיה רפול כי הרב אינו יכול בשום פנים ואופן להיענות לשיחתו הדחופה, אלא שהרב רוזנטך ענה לשיחה מהטלפון הסמוך למיטתו:

"שלום כבוד הרב, שמי עובדיה רפול. אני מתנצל על השעה המאוחרת."

"הכל בסדר, הרגיעו הרב, כולנו ערים, מחכים לשיחת הטלפון שלך בשמחה."

עובדיה השתחרר מאי הנעימות, ובקול כואב סיפר לרב כי בנו בן הארבע לוקה בפגיור שכלי, וכי הגיעו הדברים למצב שחייבים הם להעבירו למוסד 'שורשים' לחינוך מיוחד, אלא שאחר כל התהליכים נודע לו כי עקב זאת שאין לו אזרחות, לא יוכלו לקבלו בשלב זה.

"כבר הייתי סבור לסגת בייאוש מכל העניין, אלא שחברי העובד במוסד גילה לי, כי אם חבר-כנסת פלוני ילחץ על ההנהלה - יוכל העניין לזוז, ותתאפשר קבלת בני על אף חוסר האזרחות, הלה אמר לי כי לכבוד הרב רוזנטך יש השפעה גדולה על אותו חבר-כנסת. אם יוכל הרב לנצל עבורי את קשריו עם חבר הכנסת, סיכם עובדיה, תבוא רווחה אדירה לביתי. בשלב זה אנו מתוחים מאוד, ואין לנו

תקווה באופק. אזרחים קטנים אנו, אין לנו גישה לחלונות הגבוהים של חברי הכנסת - והצרה מה גדולה."

הרב רוזנטך נשבר מהדברים: "שמע, האם תוכל להגיע עכשיו לביתי?" עובדיה שש:

"אני רץ, אתפוס מונית, תוך רבע שעה אהיה בבית הרב, בעזרת השם."

בני הבית ראו ותמהו: עוד שעות ספורות פציע השחר, על הרב להתפלל ותיקן ומיד לאחר מכן לצאת לדרך מאוד ארוכה ומייגעת. הרב חלוש, ואינו בריא; על מה ולמה הפגישה הזו דווקא עכשיו! - - - הרב לא שת לבו: "אני אתנמנם מחר במטוס, ברם יהודי זה אינו מסוגל לישון בלילות; איך אמנע ממנו את שאני יכול לתת לו?"

הרב קם ממיטתו על אף חולשתו, העלה את האור בסלון והתיישב לכתוב מכתב מקירות לבו. בשפה קורעת לב העתיר דברים באריכות לחבר הכנסת כי יראה להסדיר את העניין למען ה' בהקדם האפשרי, העדר אזרחות אינו מהווה סיבה מוצדקת למנוע רווחה ממצוקתו של בית בישראל. בית זה מבורך בילדים, וההורים חשים כי טוב עבור הילד שיטופל מחוץ לבית. הרב רוזנטך האציל מברכותיו על חבר-הכנסת, התחנן עליו בסיום המכתב כי יראה "להרעיש עולמות" ככל אשר ידו מגעת עבור קבלת בנו על עובדיה רפול למוסד המעולה.

הרב שש בחולשה נוראה. מאז גילו בו את המחלה ר"ל, חש כי כוחותיו מוגבלים. באפס כוח חתם את שמו על המכתב, אף הוסיף את חותמתו הרשמית, לתועלת הענין. כאשר הראה השעון על השעה שתיים עשרה ורבע, וצלצול הפעמון קרע את דממת הלילה, כבר מוכן היה המכתב לגודל שמחתו של עובדיה רפול. עובדיה לא מצא מלים להודות להרב רוזנטך, היתה לו דמעתו תודה מעומק לבו.

שעות ספורות של שינה טרופה, קימה עיפה לתפילת ותיקין, התארגנות ברגשות מעורבים ויצאה. הרבה דמעות ליוו את הרב רוזנטך ואת בנו בצאתם מהבית. איש לא מסוגל היה להרבות בדיבור, ועד מהרה יצאה המונית לדרך.

במהלך הימים הראשונים, אחר שהתקבל הרב לטיפול בבית הרפואה בדרום-אמריקה, נערכו צילומים ובדיקות, אל מיטתו הגיעו רופאים ידועים שהוזמנו במיוחד אליו, נעשו מספר יסינות של טיפולים - ועדיין היתה תקווה שלא ייהיו צורך בנייתו המסובך, אלא שעד מהרה נוכחו לראות כי לא תהיה ברירה, לצורך הצלת חייו של הרב יאלצו לבצע את הניתוח בכל מחיר.

תוך כדי ההכנות לניתוח שח לו מנהל המחלקה, כי עלות ניתוח ארוך וכבד שכזה, כולל כל העלויות שלפני ושלאחרי, מסתכמת בהון עתק של עשרות אלפי דולרים.

"הרופאים מודעים לכך" גילה ראש-המחלקה את אוזן הרב, "כי את כל אשר לו יתן אדם בעד נפשו. המחירים הנם בהתאם לקביעה זו."

הרב רוזנטך שקע בהרהורים: איך יגייס סכום כביר אשר כזה? וכי יאלץ עתה להגיע לידי מתנת בשר ודם? מנין לו, עשיר רוחני שאין עושרו בנכסים גשמיים, אף מחצית מהסכום הגדול הזה? אחת היתה תפילתו למתן דבשמיס, מאן דיהיב חיי ומוזני, כי יפתח לו אתר ואצרו הטוב לעת כזאת וישפיעו חיים וברכה מיידו הטובה והרחבה.

רעיון נוצץ במוחו של מנהל המחלקה: "שמענו עליך, מר רוזנטך, כי הנך אישיות מכובדת. הטיפול בך נעשה אכן באופן מעולה מן הרגיל. משום כך יתכן כי קיימת אפשרות שתקבל הנחה משמעותית מאוד בסכום הכביר. זאת - על פי כללי בית החולים, באם חולה נכבד ובעל תפקיד חשוב וכד' הבוחר להתנתח כאן, הוא מעניק בזה כבוד לבית הרפואה, ולכן זוכה הוא להנחה גדולה; אך כדי לשכנע את המנהל הכללי הראשי, על החולה להיות באמת כזה..."

"אבי הנו הרבה יותר מאישיות מכובדת!" התפרץ הבן "הוא ראש ישיבה, שהעמיד מאות תלמידים, ויש לו בקרב הציבור החרדי בישראל המוני מעריצים.

דלתו פתוחה לרבים הבאים להתייעץ עמו! כבוד גדול עבורכם לטפל בו, תוכלו לברר זאת בשיחת טלפון אחת לכל עסקן בישראל."

מנהל המחלקה, שאכן קשוב היה באופן מיוחד, אמר כי לו היה דבר תלוי בו - חותם היה ברגע זה על ההנחה. ברם לשם כך יש לקבוע פגישה עם המנהל ולנסות בשיחה עמו להשיג את אישורו המלא לעניין. הבן שכנע את הרב רוזנטך לעלות עמו מחר ללשכת המנהל.

"מנין יכירני?" ביטל הרב רוזנטך את הענין, "וכי יבחן אותי על חלקי ה"שולחן ערוך"?! שמא יגלגל עמי שיחה באיזו סוגיה ביבמות?! מנין יקבע כי עונה אני להגדרה "אישיות מכובדת", שמגיעה לה הנחה?! הרי כל מנותח יציג את עצמו כך! את מי אשלח אליו? וכי יש לי מושג למי יש השפעה עליו?! ניכר היה מקולו של הרב רוזנטך כי אינו תולה תקווה רבה בהצעה זו.

"אבל אבא" התחנן הבן, "אולי כדאי לנסות. גם לב מנהלים דרום-אמריקאיים בידי שמים. אולי בכל אופן זה ילך בקלות יותר משאנו חושבים."

הרב רוזנטך הסכים. הם הגישו במזכירות בקשה לפגישה דחופה עם המנהל והתפללו לישועה. נותרו להם עוד שלושה ימים לניתוח, ולגודל שמחתם נקבע כי הפגישה תיערך למחרת.

"הרב רוזנטך? הרב רוזנטך?" שפסף המנהל את פדחתו, "הרי השם הזה מוכר לי, מוכר לי מאד, שמעתי עליו לאחרונה, מהיכן מוכר לי כל כך השם הזה, הרב רוזנטך?"

ברגעים אלה הצטלצלו בלבו של הרב רוזנטך המלים שנשמעו אמש מפיו של בנו: "גם לב מנהלים דרום-אמריקאיים בידי שמים". מנין יכיר מנהל ראשי של בית חולים אדיר בדרום-אמריקה את הרב רוזנטך משכונה ירושלמית כה רחוקה ושונה...

"אולי יש לכם קשר כלשהו למוסד 'שורשים'?" תר המנהל אחר קצה חוט. "קראתי על השם רוזנטך לפני ימים ספורים, איני מצליח להיזכר."

בעוד המנהל שולף מארונותו תיקייה מהודרת שנרשם עליה באותיות מוזהבות 'שורשים', שח כמו לעצמו: "משמש אני כנשיא הכבוד של אגודת 'שורשים'. חבר אני בהנהלה הראשית של המוסדות לחינוך מיוחד שתחת חסותם". המנהל החל מעלעול במכתבים ובמסמכים שבתיקייה, ועיניו, שנעצרו בדף מסוים והחלו לרפרף בין השורות, ברקו לפתע: "הנה! הרב יצחק רוזנטך מירושלים!" שלף את הדף והניחו לעיני הרב רוזנטך הנדהם:

היה זה מכתב ההמלצה בכתב ידו של הרב רוזנטך, הממוען למכרו הקרוב, חבר הכנסת בירושלים. המכתב הוא שכתב לעובדיה רפול ברוב חולשה באישון הלילה שלפני הנסיעה...

בעודו נתון בתדהמה, עת הוא עצמו זקוק להמלצה מסוג זה, שכתב כחלום את דברי מנהל בית החולים: "נתבקשתי על ידי חבר כנסת זה להורות למוסד 'שורשים' לקבל את הילד, על אף היות אביו חסר אזרחות. חבר הכנסת העביר לי במצורף את מכתב ההמלצה שקיבל מהרב יצחק רוזנטך, וצירף לכך את בקשתו, שכנשיא כבוד אביע הסכמה לנידון. במכתבו ציין כי הרב רוזנטך הנו מדמויות הכבוד של הקהילה החרדית בירושלים, וכי יש להתייחס לבקשתו בתשומת לב ראויה."

מנהל בית החולים היה משועשע מצירוף המקרים שזה עתה היה עד לו, כאשר הרב רוזנטך פוגש את כתב ידו בקצהו המרוחק של העולם ימים ספורים לאחר כתיבת המכתב. על אתר הפך הרב רוזנטך לממליץ נלהב למילוי בקשתו של עובדיה רפול, כאילו שרק עבור כך נשלח הנה. הוא אמר כי מכיר הוא מקרוב את מקרה המצוקה הזה, וכי לזכות ולמצווה גדולה תיחשב הוראת ההסכמה לסייע בעניין זה.

"ראה את הענין כמסודר" סיים מנהל בית החולים את הפגישה בעודו חותם על אישור הנחת כבוד עבור הרב רוזנטך, "ולא רק את עניינו של מר רפול..."